

รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

THE MODEL OF RISK MANAGEMENT ON THE ACADEMIC WORK OF SECONDARY SCHOOLS UNDER THE PROVINCIAL ADMINISTRATION ORGANIZATION

ราตรี เลิศหว่าทอง*

Ratree Loetwathong*

พชรวิทย์ จันทร์ศิริลิระ**

Pacharawit Chansirisira**

* นิสิตหลักสูตรการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ (กศ.ด.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

* Doctoral degree student of the Educational Administration and Development Program Faculty of Education, Mahasarakham University

* Email: strt3696@gmail.com

** รองศาสตราจารย์และปริญญาเอก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** Associate Professor and Ed.D., Department of Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

** Email: pacharawit05@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาขอบข่ายของงานวิชาการและองค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ 2) เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด การวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ 1) สังเคราะห์ขอบข่ายงานวิชาการและองค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและ 2) เสนอรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่มและแบบประเมินวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ขอบข่ายงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ ขอบข่ายงานวิชาการ 7 ด้านและองค์ประกอบการบริหารจัดการความเสี่ยง มี 5 องค์ประกอบ และ 2) รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เสนอรูปแบบการดำเนินการเชิงระบบตาม SIPOC Model ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านผู้ส่งมอบปัจจัยนำเข้า (Supplier: S) 2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input: I) 3. ด้านกระบวนการทำงาน (Process: P) 4. ด้านผลผลิต (Output: O) และ 5. ด้านผู้รับบริการ (Customer: C)

คำสำคัญ: งานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา, การบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการ, SIPOC Model

Abstract

This Research aims were 1) to study the academic scope and the factors of academic risk under the provincial administration and 2) to present model of the risk management on the academic work in the secondary schools. The research has two steps: 1) synthetics of academic scope and factors of academic risk in secondary schools under the provincial administration organization and 2) The approach presentation of the academic risk management in the secondary schools by focus group discussion with 10 resources persons. The tools were focus group discussion, recorded form and test form. The data were analyzed by descriptive analysis, mean and standard deviation

The result revealed that 1) The academic scope of schools under the provincial administration organization e.g.the seven academic areas and the five factors of risk management and 2) the risk management approach on the academic work in the secondary schools under the provincial administration organization as system that SIPOC Model which consist of five areas: 1. The delivery of inputs (Supplier: S) 2. The input (I) 3. The process (P) 4. Output (O) and 5. Customer (C)

Keywords: Academic in the Secondary Schools, The academic risk management, SIPOC Model

บทนำ

การบริหารจัดการศึกษาเป็นกลไกหลักสำคัญต่อการพัฒนาชาติ เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมาย ต้องมีการกำหนดโครงสร้างเป้าหมายหลักการบริหารการศึกษาสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพทั้งสถานศึกษาในภาครัฐบาล เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาคือองค์ประกอบหลักที่เป็นกระบวนการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เน้นการวางแผนงานด้านขอบข่ายงานวิชาการ เพื่อลดความเสี่ยงด้านการศึกษา การวางแผนและ การจัดการเป็นกระบวนการดำเนินการที่สำคัญ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรโดยอาศัยการตัดสินใจเลือกวิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุดและการกำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ล่วงหน้า (พชรวิทย์ จันท์ศิริสิริ, 2554, น. 123)

การศึกษาในประเทศไทยปัจจุบันยังมีปัญหา จึงทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางปัญญาแล้วพาให้เกิดวิกฤตชาติ การแก้วิกฤตทางการศึกษาต้องทำหลายวิธีการ รวมทั้งกระบวนการสร้างแนวทางยุทธศาสตร์ทางปัญญาและการปฏิรูปการศึกษาเพื่อความเข้มแข็งทางปัญญาแบบรอบด้านโดยเร็ว การปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นวาระเร่งด่วนของชาติและประเด็นสำคัญที่จำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษาโดยเฉพาะ การบริหารจัดการศึกษาที่ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือในปัจจุบันมีการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจที่ส่วนกลางมีการบริหารแบบจัดองค์การซ้ำซ้อนไม่มีเอกภาพด้านการวางนโยบายและมาตรฐาน ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรต่ำ เกิดการเหลื่อมล้ำในโอกาสการเข้ารับการศึกษาและคุณภาพการศึกษาที่ได้รับ ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่ต้องมีการปฏิรูป จึงไม่ได้มีคนคิดคนเก่งมาเป็นครู สังคมขาดศรัทธาและความเชื่อมั่นในวิชาชีพครู ขาดการพัฒนา นโยบายอย่างต่อเนื่อง ขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และขาดความเชื่อมโยงกับองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน (พชรวิทย์ จันท์ศิริสิริ, 2560, น. 12)

จากการศึกษา พบว่า กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสามารถแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. กำหนดวัตถุประสงค์ (Define Objectives) 2. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) 3. ปริมาณความเสี่ยง (Risk Quantification) 4. การรายงานความเสี่ยง (Risk Response) และ 5. การตรวจสอบและควบคุมความเสี่ยง (Risk Control Monitor and Review) เพื่อเป็นกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Burke, 2000, p. 34) ซึ่งมีความสอดคล้องกับ Hussein, A. Hassan Al-Tamimi. (2007, p. 394) ที่ได้แบ่งกระบวนการบริหารความเสี่ยงออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การระบุความเสี่ยง (Risk identification) 2. การประเมินความเสี่ยง (Risk assessment) 3. การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk analysis) 4. การตรวจสอบความเสี่ยง (Risk monitoring) และ 5. การจัดการความเสี่ยง (Risk management) เพื่อลดความเสี่ยงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาขอบข่ายงานวิชาการและองค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาขอบเขตเนื้อหาเพื่อสรุปเป็นแนวคิดการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยศึกษาจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขอบข่ายงานวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี นักวิชาการด้านการศึกษา ทฤษฎีขอบข่ายงานวิชาการของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ขอบข่ายและภารกิจขอบข่ายงานวิชาการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มี 17 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 7) จากนั้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดงานวิจัย และได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2. ด้านการวิจัย วัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 4. ด้านการประสานความร่วมมือพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 5. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 6. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 7. ด้านการนิเทศการศึกษา

2. หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการแนวคิด ทฤษฎี นักวิชาการด้านการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับความเสี่ยงที่เป็นภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นได้อันเนื่องมาจากผลการปฏิบัติงานที่ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์เป้าหมายของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยศึกษาแนวคิดของ เตือนใจ รักษาพงศ์ (2551, น. 98 - 139), ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, น. 64 - 68), มาสังเคราะห์เป็นกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สอดคล้องกับการบริหารขอบข่ายงานวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้ดังนี้ 1. กำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) 2. การระบุความเสี่ยง (Risks) 3. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) 4. การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) และ 5. การติดตามตรวจสอบความเสี่ยง (Risk Checkup)

3. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการแนวคิด ทฤษฎี นักวิชาการด้านการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ SIPOC Model ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาการทำงานที่เป็นระบบ เพื่อช่วยในการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสู่การศึกษาที่มีคุณภาพ ตามกระบวนการ SIPOC Model แนวคิดที่สำคัญได้ศึกษาแนวคิดของ บุญเลิศ คณาณสาร, (2559) SIPOC Model คือ ภาพรวมของกระบวนการทำงานที่ทำให้คนทำงานเข้าใจวัตถุประสงค์และขอบเขตของงานมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านผู้ส่งมอบปัจจัยนำเข้า (Supplier: S) 2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input: I) 3. ด้านกระบวนการทำงาน (Process: P) 4. ด้านผลผลิต (Output: O) และ 5. ด้านผู้รับบริการ (Customer: C)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัยในครั้งนี้จำแนกเป็น 2 ขั้นตอน ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและทำการสังเคราะห์กรอบแนวคิด ขอบข่ายงานวิชาการและร่างองค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการตรวจสอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อยืนยันองค์ประกอบของงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเสนอรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขนาดกลาง จำนวน 1 คน รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

1. แบบสนทนากลุ่ม Focus Group Discussion เรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ เรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา Descriptive Analysis ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตารางสังเคราะห์ขอบข่ายงานวิชาการของสถานศึกษา

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาขอบข่ายการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยการสังเคราะห์ขอบข่ายงานวิชาการ ประกอบด้วย 1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งทำการสังเคราะห์จากขอบข่ายงานวิชาการ ข้อที่ (3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ข้อที่ (5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ข้อที่ (8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ข้อที่ (17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2. การวิจัย วัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดผลการเรียน ได้แก่ ข้อที่ (6) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและ ข้อที่ (7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 3. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ได้แก่ ข้อที่ (4) การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาและ ข้อที่ (16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 4. การประสานความร่วมมือพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ ได้แก่ ข้อที่ (1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ข้อที่ (12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ข้อที่ (13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ และ ข้อที่ (14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ 5. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ ข้อที่ (11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

ภายในและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา 6. การวางแผนงานด้านวิชาการ ได้แก่ ข้อที่ (2) การวางแผนงานด้านวิชาการและข้อที่ (15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 7. การนิเทศการศึกษา ได้แก่ ข้อที่ (9) การนิเทศการศึกษา และ ข้อที่ (10) การแนะแนว

2. ผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1. ด้านกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives Setting) หมายถึง องค์การต้องพิจารณา กำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงในให้มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้เพื่อวางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม 2. ด้านการระบุความเสี่ยง (Risks Event Identification) หมายถึง การระบุความเสี่ยง กำหนดเพื่อระบุความเสี่ยงขององค์กรที่มีความไม่แน่นอน ทั้งทางการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการ วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และการดำเนินงานของตนรวมถึงปัจจัยสำคัญในการประสบความสำเร็จและภัยคุกคามและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของวัตถุประสงค์ 3. ด้านการประเมินความเสี่ยง (Risks Assessment) กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เสร็จสมบูรณ์เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อเปรียบเทียบความเสี่ยงโดยประมาณกับเกณฑ์ความเสี่ยงที่องค์กรได้จัดตั้งความเสี่ยงเกณฑ์อาจรวมถึงต้นทุนที่เกี่ยวข้องและผลประโยชน์ความต้องการทางการบริหารงานวิชาการของผู้มีส่วนได้เสีย 4. ด้านการจัดการความเสี่ยง (Risks Management) และ 5. ด้านการติดตามตรวจสอบความเสี่ยง (Risks Monitoring) หมายถึง การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการรายงานและโครงสร้างความคิดเห็น เพื่อให้แน่ใจว่าความเสี่ยงที่จะมีการระบุอย่างมีประสิทธิภาพและการประเมินและการควบคุมที่เหมาะสมและการตอบสนองอยู่ในสถานที่การตรวจสอบปกติของนโยบายและการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ควรจะดำเนินการและการปฏิบัติงานมาตรฐานสุดท้าย เพื่อระบุโอกาสในการแก้ไขที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นกับระบบ ดังนั้น การบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการ คือขั้นตอนการศึกษาวิธีการปรับตัวจากแรงผลักดันจากภายนอกองค์กรและแรงผลักดันภายในองค์กรเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการ ตลอดจนปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงใหม่และปัจจัยความเสี่ยงจากภายนอกและภายในองค์กร ตามบริบทของผลที่ได้รับจากการศึกษาโครงสร้างการบริหารความเสี่ยง กระบวนการบริหารความเสี่ยง ตัวบ่งชี้ความเสี่ยงและเกณฑ์มาตรฐานการประเมินความเสี่ยง

3. รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย 5 ด้าน ตามรูปแบบ SIPOC Model ได้แก่

3.1 ด้านผู้ส่งมอบปัจจัยนำเข้า (Supplier: S) ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา

3.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input: I) ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียน

3.3 ด้านกระบวนการทำงาน (Process: P) ประกอบด้วย 7 ส่วน คือ 1. งานการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2. การวิจัย การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 3. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 4. ด้านการประสานความร่วมมือการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 5. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 6. การวางแผนงานด้านวิชาการ และ 7. การนิเทศการศึกษา

3.4 ด้านผลผลิต (Output: O) ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารและครูปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของสถานศึกษาและชุมชนพึงพอใจในการจัดการศึกษา

3.5 ด้านผู้รับบริการ (Customer: C) ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ สถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและ ชุมชน

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาขอข่วยการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษาขอข่วยงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วยขอข่วยการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2. ด้านการวิจัย วัตถุประสงค์ ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 4. ด้านการประสานความร่วมมือพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 5. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 6. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 7. ด้านการนิเทศการศึกษา ที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะขอข่วยงานด้านวิชาการในโรงเรียนหลายงานมีลักษณะใกล้เคียงกัน เชื่อมโยงกันและสามารถรวบรวมกันได้ ประกอบด้วยงานวิชาการบางงานในโรงเรียนมีช่วงเวลาปฏิบัติไม่บ่อยครั้ง อาจปฏิบัติปีละครั้งหรือมากกว่า จึงสามารถที่จะรวบรวมเข้ากับงานที่ใกล้เคียงเชื่อมกันได้ เช่น งานการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและช่วยให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรเป็นตัวกำหนดเป้าหมายของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนและการประเมิน จึงต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการขอข่วยงานวิชาการ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิญ สีหะวงษ์ (2558, น. 122) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านนิเทศการศึกษา คือ ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาพบปะแลกเปลี่ยนในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้นิเทศ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรที่มีความเป็นรูปธรรม หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการศึกษารูปแบบขององค์ประกอบขอข่วยการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2. ด้านการวิจัย วัตถุประสงค์ ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 4. ด้านการประสานความร่วมมือพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 5. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 6. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 7. ด้านการนิเทศการศึกษา

2. องค์ประกอบของความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1. ด้านกำหนดวัตถุประสงค์ 2. ด้านการระบุความเสี่ยง 3. ด้านการประเมินความเสี่ยง 4. ด้านการจัดการความเสี่ยง และ 5. ด้านการติดตามตรวจสอบความเสี่ยง ทำให้ทราบถึงแนวคิด การบริหารความเสี่ยงว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดแนวทางในการบริหารจัดการสิ่งที่เป็นปัญหา ข้อจำกัด ข้อบกพร่องของการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุม ลดหรือป้องกัน ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด หรือผลลัพธ์ไม่พึงประสงค์จากการบริหารงานและมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยงและการสรุปรายงานผล ซึ่งมีการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาการบริหารขอข่วยงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพตามแผนการและโครงสร้างการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ (เดือนใจ รักษาพงศ์, 2551, น. 98 -139) จากผลการวิจัยการพัฒนาแบบการจัดการความรู้ เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ คือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกิจกรรมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้และการนิเทศการสอน 2) ด้านกระบวนการจัดการความรู้ประกอบด้วย การระบุความรู้ การพัฒนาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันความรู้และการเรียนรู้ 3) ด้านปัจจัยที่สนับสนุนให้การจัดการความรู้ประสบผลสำเร็จประกอบด้วย ภาวะผู้นำ กลยุทธ์ วัฒนธรรม เทคโนโลยี โครงสร้างและการวัดผล ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, น. 316 - 318) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการเงิน

ด้านความมั่นใจทางการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย โดยปัจจัย ความเสี่ยงของสถานศึกษาในเมือง นอกเมืองและในแต่ละภูมิภาค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 สำหรับแนวทางการบริหารความเสี่ยง ใช้การควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความ เสี่ยงร่วมกับการถ่ายโอนความเสี่ยง โดยการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา โดยส่วนราชการมีการดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ประเมินและ จัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO-ERM ส่วนราชการจะต้องมีการวิเคราะห์และบริหารจัดการความเสี่ยงตามประเด็นยุทธศาสตร์ให้ครบถ้วนทุก ประเด็นยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ โดยคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่สำคัญและมีผลกระทบต่อการบรรลุ ผลสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์มาดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อจัดการกับการเปลี่ยนแปลง ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือการบรรลุเป้าหมาย โดยมีกระบวนการจัดการความเสี่ยงตาม แนวทางของ COSO - ERM ทั้งสิ้น 8 ขั้นตอน 1. สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment) 2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) 3. การระบุเหตุการณ์ (Event Identification) 4. การประเมิน ความเสี่ยง (Risk Assessment) 5. การจัดการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Responses) 6. กิจกรรมการ ควบคุม (Control Activities) 7. ระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร (Information and Communication) และ 8. การติดตามผล (Monitoring) จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีจนเกิดความเข้าใจเรียนรู้ สู่แนวทางการปฏิบัติเพื่อนำมาใช้กับการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ต่อคุณภาพการศึกษาที่ดียิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งความหมายของความเสี่ยงไว้ 2 แนวทาง คือความหมายในเชิง คุณภาพและความหมายในเชิงปริมาณ (Zio, 2006, pp. 3-5) ความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมที่เกิด ขึ้นจริงที่สามารถคาดการณ์ได้ ความผันแปรระหว่างผลที่เกิดขึ้นจริงกับสิ่งที่เราคาดหวัง หรือความน่าจะเป็น ที่เกิดความสูญเสียหรืออาจเกิดความสูญเสียและสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 220) ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อจัดการความเสี่ยงอีกวิธีหนึ่งที่เป็นการทำจัดข้อบกพร่องของงาน วิชาการและการบริหารความเสี่ยงมี 4 ขั้นตอน โดยนำมาขับเคลื่อนงานวิชาการโดยมุ่งบริหารจัดการสิ่ง ที่เป็นปัญหา ข้อจำกัด ข้อบกพร่องของการดำเนินงานต่างๆ จากการบริหารงานวิชาการ ซึ่งกระบวนการ บริหารความเสี่ยงถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารราชการแนวใหม่ ที่มุ่งเน้นความสำเร็จเชิงยุทธศาสตร์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนองค์กร เพื่อให้เป็นรูปแบบองค์กรที่มีประสิทธิภาพ การบริหารความเสี่ยงเป็นแนวทางที่ควรนำมาประยุกต์ใช้อยู่ตลอดเวลา งานวิชาการเป็นหัวใจหลักของ การบริหารงานของสถานศึกษา หากการดำเนินงานด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่มีคุณภาพ มี ข้อบกพร่อง หรือเป็นความเสี่ยงจะส่งผลกระทบต่อการทำงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จ

3. รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัด พบว่า ผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับประเด็นการ สังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการจาก 17 ด้าน โดยสังเคราะห์จากประเด็นเนื้อหาที่เกิดความ เสี่ยงการบริหารจัดการสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ 7 ด้าน ซึ่งแนวทางการพัฒนา รูปแบบกระบวนการ SIPOC Model เป็นกระบวนการขับเคลื่อนการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการ สอดคล้องกับไพโรจน์ ขาวลิวธิวัชร์ (2560, น. 32) ได้ศึกษา SIPOC Model คือ ภาพรวมของกระบวนการ ทำงาน ที่ทำให้คนทำงานเข้าใจวัตถุประสงค์และขอบเขตของงานมากขึ้น แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. S – Supplier ผู้ส่งมอบ/ปัจจัยนำเข้า 2. I – Input ปัจจัยนำเข้า 3. P – Process กระบวนการ ทำงาน 4. O – Output ผลลัพธ์ และ 5. C – Customer ผู้รับบริการ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้การบริหาร จัดการความเสี่ยงของงานวิชาการบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศอย่าง มีคุณภาพ ซึ่งส่งผลถึงการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติได้อย่างเข้มแข็งสอดคล้อง บุญเลิศ คณาธนาสาร (2559) ในการเริ่มต้นปรับปรุงกระบวนการทำงานนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การทำความเข้าใจภาพรวมของ กระบวนการให้เห็นอย่างถ่องแท้ โดยเริ่มต้นศึกษาตั้งแต่ภาพรวมในระดับองค์กร (Organization) โดยใช้ Model ในการวิเคราะห์ที่ชื่อว่า “SIPOC” อันประกอบไปด้วย S - Supplier หมายถึง ผู้ส่งมอบสิ่งของหรือ ข้อมูลที่จะต้องนำไปผ่านกระบวนการ I - Input หมายถึง สิ่งของหรือข้อมูลที่จะต้องนำไปผ่านกระบวนการ

P - Process หมายถึง กระบวนการอันประกอบไปด้วยหลายๆ ขั้นตอน เพื่อที่จะเปลี่ยนสิ่งของหรือข้อมูลต้นทาง (Input) ให้กลายเป็นสิ่งของหรือข้อมูลที่ต้องการ (Output) ที่เป็นไปตามความต้องการของลูกค้า O - Output หมายถึง สิ่งของหรือข้อมูลที่เป็นไปตามความต้องการของลูกค้า C - Customer หมายถึง ลูกค้าผู้กำหนดความต้องการของสิ่งของหรือข้อมูลในการวิเคราะห์ภาพรวมระดับองค์กร Supplier จะหมายถึง คู่ค้าที่เราทำธุรกิจด้วยและ Customer หมายถึง ลูกค้าที่ซื้อสินค้าและ/หรือ บริการจากองค์กรของเราซึ่งเป็นกระบวนการที่สามารถประยุกต์ใช้ “SIPOC” ในการทำความเข้าใจภาพรวมของกระบวนการทำงานภายในขององค์กรเอง ในระดับย่อยลงมาที่เป็นระดับฝ่าย หรือระดับแผนกในขั้นตอนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น รูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงเป็นรูปแบบที่จัดขึ้นมาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาและพัฒนาศักยภาพครู ผู้การยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่เข้มแข็งมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่สูงยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาขอข่ายการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารขอข่ายงานวิชาการ โดยกำหนดโครงสร้างเป้าหมายหลักการบริหารการศึกษาสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพทั้งสถานศึกษาในภาค รัฐบาล เอกชนและท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษา เพื่อสร้างแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน และยังเป็นการเสริมสร้างให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรมีการกำหนดแนวนโยบาย/แผนการบริหารงาน/โครงการพัฒนาขอข่ายงานวิชาการเพื่อแก้ไขปัญหาความเสี่ยงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาและพัฒนาศักยภาพครูผู้การยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป

3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรมีรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการ เพื่อเป็นกระบวนการแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงงานวิชาการ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษาที่สูงยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขอข่ายงานวิชาการ เพื่อเป็นหลักและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

3. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการบริหารจัดการขอข่ายงานวิชาการของสถานศึกษาในบริบทที่แตกต่างกัน เช่น ต่างสังกัด ขนาดที่แตกต่างของสถานศึกษา บริบทพื้นที่ตั้ง สถานศึกษาที่มีผลงานวิชาการที่เป็นเลิศ (Best practice) และสถานศึกษาทั่วไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- ดวงใจ ช่วยตระกูล. (2551). *การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (ดุชนิพนธ์ปริญญาดุชนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เดือนใจ รักษาพงศ์. (2551). *การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุชนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญเลิศ คณาณสาร. (2559). *แนวคิด SIPOC Model*. สืบค้น 3 มกราคม 2559. จาก <http://oknation.nationtv.tv>.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ. (2554). *การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2560). *นโยบายและการวางแผนกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษายุคใหม่*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- ไพโรจน์ ขาวลิทธิวงษ์. (2560). *การวิเคราะห์กระบวนการทำงานด้วย SIPOC*. คณะวิทยาศาสตร์: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัชนิย์ สีหะวงษ์. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์ (กศ.ม.). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Burke, E. (2000). *Project Management Planning and Control*. (3rded.) Cape Town: Management Press.
- Hussein, A. Hassan Al-Tamimi. (2007). Banks' Risk Management: a Comparison Study of UAE National and Foreign Banks, *The Journal of Risk Finance*. 8(4): 256-289.
- Zio, E. (2006). *An Introduction to The Basics of Reliability and Risk Analysis*. London: World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd.